

IKKI AT IRKJUNI

– SO SKULU TIT SIGNA Á DONSKUM

Einasti møguleiki fyri tænaðubodum er, at biskupur gevur boð um, at signing av borgarliga giftum skal fara fram á donskum máli. Og tað hevur biskupur nú gjørt av.
– Orsøkin er, at vit kunnu ikki hava eina diskriminandi fólkakirkju, hóast Løgtingið nú hevur givið loyvi til tess. Prestar kunnu framvegis diskriminera á donskum, um teir vilja, tí hesum fái eg ikki stegða. Men eg heiti á teir um at lata vera við tí. Velja teir kortini at signa borgarliga gift, so skal tað vera á donskum, sigur Jógvan Fríðriksson, biskupur.

BARBARA HOLM

BARBARA@SOSIALURIN.FO

Sum víst aðrastaðni her á síðuni, sleppur biskupur ikki at steðga allari signing av borgarliga giftum í fólkakirkjuni. Ístaðin lat Rigmor Dam upp fyri møguleikanum um, at tvíhalda um lógarinnar tekst.

Tí sendir Jógvan Fríðriksson út boð um, at nýggja lógin leggur nakrar forðingar og tí skulu mannagongdir broytast.

– Við atliti at lógarbroyingini / nýggju lógini um hjúnalag er at siga:

1. Fólkakirkjan hevur einki løggildað ritual á føroyskum, ið vit kunnu nýta við atliti at signing av borgarliga giftum hinskyndum pørum.
2. Fólkakirkjan hevur einki løggildað ritual, ið vit kunnu nýta vit atliti at signing av borgarliga giftum samkyndum pørum.
3. Fólkakirkjan hevur eitt danskt ritual á donskum máli, ið er løggildað við atliti at signing av borgarliga giftum hinskyndum pørum.

– Tænaðubodini eru grundað á omanfyri nevnda veruleika, at fólkakirkjan ikki hevur nakað ritual á føroyskum til signing av borgarliga stovnaðum hjúnalagi. Harafturat er lótan eitt gylt høvi at fáa viðurskifti í rættlag, ið ongantíð formliga eru skipað á føroyskum í fólkakirkjuni, sigur Jógvan Fríðriksson og heldur fram.

– Tænaðubodini steðga siðvenjuni,

ið sóknarprestar hava nýtt í fleiri ár, at borgarliga gift hinskynd pør eru signað á føroyskum við rituali, ið ikki er løggildað, sigur biskupur.

– Gamla kirkjuliga fatanin av hjúnalagnum var grundfest í bíbilsku skapanarsøguni og tí hugmyndafrøði, ið gjørdist frymil fyri fatanini í kirkju og samfelag. Málsliga orðingin, at hjúnalagið “er løgfest samband millum mann og kvinnu”, staðfestir ta siðvenju og fatan, ið hevur verið ráðandi í øldir.

Fólkakirkjan virkar í samfelagnum og eigur fyrisitingarliga at virka út frá tí lögfrøði, ið Føroya løgting ásetir í lógum og regluverki. Fólkakirkjan skal samstundis sum kirkja grunda sínar avgerðir við støði í Skriftini. Fyrisitingarligar leiðreglur eru t.d. Biblian og § 266b. Nýggja lögfrøðiliga greiningin av hjúnalagnum staðfestir, at eitt hjúnalag er løgfest samband millum mann og kvinnu, kvinnu og kvinnu og mann og mann.

– Í allari kirkjunnar fyrisiting metir biskupur tað óhóskandi at diskriminera. Í ávísum førum er tað beinleiðis ólógligt at diskriminera. Fólkakirkjan skal virða øll menniskju uttan mun til trúgv, lívsfatan, kyn, upphav og húðarlit, sigur biskupur.

– Fólkakirkjan skal taka sær stundir at viðgera broyttu fatanina av hjúnalagnum, ið lögfrøðiliga er galdandi við tí nýggju lógini um hjúnalag, ið endaliga er staðfest á sumri 2017. Biskupur tekur neyðug stig til at tryggja, at fólkakirkjan ikki fremur ta skaðagerð móti limum fólkakirkjunnar, at vit við lógini í hondini gera okkum sek í diskriminación. Tess vegna steðgar siðvenjan at signa borgarliga gift hinskynd pør á føroyskum við ritualum, ið ikki eru løggildað. Tænaðubodini eru galdandi alla ta tíð, inntil onnur boð verða givin, sigur Jógvan Fríðriksson.

Tænaðubodini ljóða soleiðis:

Sóknarprestunum / prestunum verður ikki heimilað at signa hjún í borgarliga stovnaðum hjúnalagi á føroyskum máli. Tænaðubodini eru galdandi bæði við atliti at borgarligari giftu av hinskyndum og borgarligari giftu av samkyndum.

1. juli 2017:

– NÚ KUNNU SAMKYND GIFTAST Í FØROYUM

Sosialurin hevur mangan skrivað um samkynd pør, sum hava leitað sær út um landoddarnar at ganga saman í hjúnaband. Her endurgeva vit sumt av tí, sum hevur verið frammi hjá okkum seinastu árin.

03/06-2011

Kristina Maria og Súsanna stríðast fyri kærleikanum

– Vit vilja vísa heiminum, at vit hava valt hvørja aðra. Tað søgdu Kristina Maria Eliassen og Súsanna Danielsen við Sosialinum í 2011. Tær vórðu giftar í Danmark stutt eftir hesa greinina. Tær harmaðust tá um, at teirra heimland ikki góðkendi terra kærleika.

– Súsanna er mín lívs kærleiki, og eg vil vera saman við henni restina av lívinum. Um tað merkir, at eg skal í rættin at berjast fyri okkara giftarmáli, so geri eg gleðiliga tað. Hesi orðini eigur Kristina Maria Eliassen úr Fuglafirði, sum í 2011 varð gift í Danmark við havnadamuni Súsonnu Danielsen. Tær báðar ornaðu pappirini í Danmark, men hildu brúðarveitsluna í Føroyum.

– Vit elska Føroyar. Tað er okkara heimland, og vit vilja vísa okkara kærleika í Føroyum, staðfestu tær báðar.

Tá var ikki møgult hjá ungu kvinnunum at giftast í Føroyum. Ein veruleiki, sum 1. juli í 2017, góð seks ár seinni, verður broyttur.

6. januar 2012

Vilja ikki liva lívið grundað á lygn

Føroyingar eru ikki homofobiskir. Tað staðfestu Snorri Hansen og Lionel Mouffe Hansen í Sosialinum í 2012.

Tá vóru hálvtriðja ár liðin, síðani teir giftust í Garre Gambarogno í Sveits við 80 føroyingum sum brúðleypsgestir. – Vit hava góðtikið, hvørjir vit eru, og vit vilja ikki liva okkara lív grundað á eina lygn, søgdu teir báðir Snorri og Lionel við Sosialin.

Snorri Hansen er elstur av fyra beiggjum, og hansara uppvøkstur í Nólsoy var sum hjá dreingjum flest.

– Eg minnst barnaárin sum góð og trygg. Eg vaks upp sum allir aðrir dreingir og spældi við bilar og bátar sum hinir, segði Snorri Hansen við Sosialin tá.

Við at líta aftur um bak minnst mamman, Malan Hansen, tó, at Snorri ofta spældi við gentur í nógv størri mun enn hinir triggir beiggjarnir seinni gjørdur.

Øll barnaárinu gingu, uttan at Snorri á nakran hátt kendi seg nakað øðrvísi enn øll hini dreingjabørnini, sum runnu runt í nólsoyargeilum. Men tá hann var um 15 ára aldur, merkti hann, at hann ikki longur hevði somu áhugamál, sum hinir dreingirnir.

– Eg dugi ikki heilt at seta orð á tað, men eg visti bara, at eg ikki longur var sum hinir dreingirnir. Gentur var bara nakað, sum eg metti sum vinir og einki meira. Eg var ikki áhugaður í teimum á sama hátt, segði Snorri Hansen.

Hann bara visti við sær sjálvum, at soleiðis var hann mentur, men tað var langt frá, at hann vildi gera onnur varug við, at hann var samkyndur.

– Eg hevði als ongan varuga av, at Snorri var samkyndur, fyrr enn fyri seks árum síðani, tá ið hann á fyrsta sinni vitjaði í Nólsoy og hevði Lionel við, greiddi mamman frá.

Tað má sigast, at Snorri gekk stillisluga við hurðunum øll hesi árin, frá tí hann var 15 ár, til hann sum 29 ára gamal ára gamal á fyrsta sinni lat mammuna skilja, hvør hann í veruleikanum var kynsliga.

5. maí 2016

– Hugburður er tað mest skaðiliga

– Børn eru ikki fødd við einari fatan av, hvør liviháttur er rættur ella skeivur. Tað er bara hugburður hjá nærumhvørvinum, sum ger av, hvat børn uppliva sum rætt og skeivt. Her í California er tað eingin sum heldur tað løgið, at sonur mín Liam hevur tveir pápar, segði hoyvíkingurin Meinhard St. John við Sosialin í 2016. Hann flutti av landinum sum blaðungur millum annað orsaka av sínari seksuellari sannføring.

– Eg fylgdi væl við í orðaskiftinum har heima, hóast tíðarmunurin gjørdi tað trupult.

Orðini eigur 43 ára gamli sjónleikarin Meinhard St. John, sum í San Francisco í California sat við telduni og fylgdi við í orðaskiftinum, tá ið hjúnabandslógin var til viðgerðar í Løgtinginum. Og sum vera man var fagnaðurin stórir, tá ið úrslitið gjørdist endaligt.

Fyri Meinhard St. John, amerikanska mann hansara Paul og lítla sonin Liam hevur tað jú týðning, at heimlandið góðtekur samkyndleika og harvið eisini hjúnabandið hjá Meinhard.

– Nú sær út til, at samfelagið er broytt har heima. Eg vóni tað veruliga, tí tað hevur ikki altíð verið lætt, sigur Meinhard St. John.

Sum 21 ára gamal fór Meinhard av landinum. Orsøkin var vóru nógv. Millum annað hevur Meinhard altíð havt ein útlongsul og á ungum árum hugsaði hann nógv um, at heimurin mátti hava meira at bjóða uppá enn bara Føroyar. Men ein orsøk var eisini, at Meinhard ikki kendi tað møgult at liva sum samkyndur í heimlandinum.